

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

תוכן עניינים

- א. ומאי כדי לשבת וב' ימים טובים של ר"ה סימנא בעלמא דיקא נמי דקתני כדי לשבת ולא קתני לשבת ולב' ימים טובים של ר"ה ש"מ 2.....
- ב. לא הקריבו כבש בבקר לא יקריבו בין הערבים במה דברים אמורים שלא נתחנך המזבח אבל נתחנך המזבח יקריבו בין הערבים 2.....
- ג. שאין מחנכין את מזבח הזהב אלא בקטרת הסמים של בין הערבים ... מסתברא כמ"ד בקטרת הסמים של בין הערבים 2.....
- ד. ולא את השלחן אלא בלחם הפנים בשבת ... דחינוך וקידוש דשלחן בשבת הוא 3
- ה. יכול יהא יחיד מתנדב ומביא כיוצא בה נדבה וקורא אני בה מוצא שפתיך תשמר ועשית ת"ל לא תעלו עליו קטרת זרה 3.....
- ו. חביתי כ"ג לא היו באין הצאין אלא מביא עשרון שלם וחוצהו מקריב מחצה בבקר ומחצה בין הערבים 5.....
- ז. כהן שמביא מחצה שחרית ומת ומינו כהן אחר תחתיו ... מביא עשרון שלם (מחצה) וחוצהו מקריב מחצה ומחצה אבד נמצאו שני הצאין קריבין ושני הצאין אובדין ... מחצה ראשון ומחצה שני תעובר צורתן ויצאו לבית השריפה 5.....
- ח. מני תנא דבי רבה בר אבוח הוא דאמר אפילו פיגול טעון עיבור צורה רב אשי אמר אפילו תימא רבנן 6.....
- ט. חביתי כהן גדול כיצד עושין אותן ... אופה ואח"כ מטגנה ... תאפינה רבה אית ליה נא ואית ליה נאה 7.....
- י. חביתי כ"ג לישתן ועריכתן ואפייתן בפנים ודוחות את השבת ... תופיני תאפינה נאה ואי אפי לה מאתמול אינשפה לה 9.....

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסכת מנחות

דף נ.

**א. ומאי כדי לשבת וב' ימים טובים של ר"ה סימנא בעלמא
דיקא נמי דקתני כדי לשבת ולא קתני לשבת ולב' ימים
טובים של ר"ה ש"מ**

כבר התבאר במסכת פסחים דף צו. ולעיל דף מט: שאין פוחתין¹ מששה טלאים² המבוקרין בלשכת הטלאים שבמקדש, כדי שיספיק לשבת ושני ימים טובים של ר"ה³.

**ב. לא הקריבו כבש בנקר לא יקריבו בין הערבים במה דברים
אמורים שלא נתחנך המזבח אבל נתחנך המזבח יקריבו בין
הערבים**

כבר התבאר לעיל דף מט: שמזבח החיצון חדש שעדיין לא קרב עליו כלום, לא יקריבו עליו תחלה בין הערבים, ואפילו לא הקריבו בשחר אין מקריבין עליו בין הערבים, שאין מחנכין מזבח העולה אלא בתמיד של שחר⁴. אך אם נתחנך המזבח וטעו או שגגו⁵ אפילו הזידו ולא הקריבו תמיד של שחר יקריבו תמיד של בין הערבים.

**ג. שאין מחנכין את מזבח הזהב אלא בקטרת הסמים של בין
הערבים ... מסתברא כמ"ד בקטרת הסמים של בין הערבים**

¹ רמב"ם שם פרק א הלכה ט

² פירש"י ז"ל תרי פירושי לפירושא קמא הוי ד' ימים עם יום השחיטה ולפירוש בתרא הוי ד' ימים לבד מיום השחיטה והכרית רש"י ז"ל כפירוש בתרא דהוי דומיא דפסח ולפירוש בתרא שמונה היו מתחילה ונומלין שנים ובו ביום נותנים שנים אחרים כדי שיהיו שמונה, ורבינו ז"ל כתב לשונו כלשון הנמרא ואין בדבריו הכרח. לח"מ שם.

³ מעשה רקח שם

⁴ רמב"ם שם פרק א הלכה יב

⁵ רמב"ם הלכות תמידין ומוספין פרק א הלכה יב

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

עוד התבאר שם שמזבח זהב חדש אין מחנכין⁶ אלא בקטורת של בין הערבים. ומקריבין מנה שלם⁷.

ד. ולא את השלחן אלא בלחם הפנים בשבת ... דחינוך וקידוש דשלחן בשבת הוא

עוד התבאר שם שאין מקדישין ומחנכין⁸ את השולחן אלא בלחם הפנים בשבת.

לפיכך סידר הלחם⁹ והבזיכין באחד בשבת, והקטיר הבזיכין לאחר שבת הבאה הלחם אינו קדוש ונפסל. שאין הלחם מתקדש על השולחן בקדושת הגוף ליפסל ביוצא ובשאר פסולים אלא אם כן סידרו בשולחן בשבת ולא בימות החול¹⁰.

ה. יכול יהא יחיד מתנדב ומביא כיוצא בה נדבה וקורא אני בה מוצא שפתיך תשמר ועשית ת"ל לא תעלו עליו קטרת זרה

מזבח הזהב שבהיכל¹¹ עליו מקטירין הקטורת בכל יום ומזוין עליו הדמים ביום הכפורים ודמי פרים הנשרפין ושעירים הנשרפין. ואין מקריבין עליו דבר אחר ביו יחיד ובין ציבור.

⁶ רמב"ם שם

⁷ הר המוריה שם

⁸ רמב"ם שם פרק ה הלכה ג ובלח"מ שבגמ' הקשו אלא בחול איחנוכי הוא דלא איחנוך הא קדושי מקדיש כלומר דמשמע דאין מחנכין בחול משמע דבחול מיהא הוי קדוש והא קי"ל בפרק שתי הלחם דלא מקדיש לחם הפנים אלא בשבת ותירצו היא גופה קמשמע לן דחינוך וקידוש דשלחן בשבת הוא. ורבינו ז"ל תפס לשון המשנה ומה שמתפרש במשנה יפורש בלשונו

⁹ רמב"ם שם פרק ה הלכה יב

¹⁰ תורת הקדשים כ: אות ד

¹¹ רמב"ם כלי המקדש פ"ב הי"א ומעשה הקרבנות פ"ה הי"ג חינוך מצוה קד

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הַנִּתְּא לְמִשְׁיחָא בְּרַף הַיּוּמִי

מִסְנַת מִנְחוֹת

וּאִם הַקְטִיר עָלָיו קְטֹרֶת אַחֲרַת שְׂאִינָה כּוֹז, אִו שְׁהַקְטִיר עָלָיו קְטֹרֶת כּוֹז
שֶׁהַתְּנַדֵּב אוֹתָהּ יַחֲדֵי אִו רִבִּים, אִו הַקְרִיב עָלָיו קֶרֶבֶן אִו זֶרֶק בּוֹ¹² אִו הַסִּיד¹³
נִסְךְ לֹקֶה¹⁴ שְׁנֵאמֹר (שְׁמוֹת ל פִּסּוּק ט) לֹא תִעָלוּ עָלָיו קְטֹרֶת זָרָה וְעֹלָה וּמִנְחָה
וְנִסְךְ לֹא תִסְכוּ עָלָיו.

וּאִפִּילוֹ אִם¹⁵ נִעְקַר הַמִּזְבֵּחַ שֶׁמִּקְטִירֵינָּה הַקְטֹרֶת בְּמִקְוֵמוֹ¹⁶ אִם הַקְרִיב אִו זֶרֶק
אִו נִסְךְ דְּבַר אַחֵר חַיִּיב.

וּשְׂעוֹר הַהַקְטֹרֶת בְּכֹזִית¹⁷.

וְנִוְהַגְתָּ מִצְוֵה זֶה בְּזִמְנֵי הַבַּיִת בְּכַהֲנִים, אֲבָל זָרִים אֵינֶם חַיִּיבִים¹⁸.

וְאִפְּי כֵּן הַמִּזְבֵּחַ הַחֵיצוֹן¹⁹ אֵינֶנּוּ רְשׁוּת לְהַקְטִיר קְטֹרֶת וּאִפִּילוֹ קְטֹרֶת הַחֹבֶה
הַקְרִיבָה עַל מִזְבֵּחַ הַפְּנִימִי אֵינֶנּוּ לְהַקְטִירָה בְּמִזְבֵּחַ הַחֵיצוֹן.

¹² "וַאֲנִי מִבּוֹאֵר מֵהַ דִּין בּוֹרֵק, דֹּאפְשֵׁר דּוּקָא הַקְטֹרֶת עַל אִישִׁים אִסְרָה תּוֹרָה, כְּמוֹ שְׁנֵאמֹר לֹא תִעָלוּ עָלָיו
קְטֹרֶת זָרָה וְעֹלָה וּמִנְחָה, דְּכָל אֵלוֹ נִקְטְרִים לְאִישִׁים, אֲבָל זֶרֶק שֶׁהוּא לֹא הֵבֵא מִכֹּלל עֲשֵׂה, אֵינֶנּוּ לֹקִין עַל זִרְיָקָה.
וְהַחֵינוּךְ כְּתִב כֹּאן דְּלֹקִין עַל זִרְיָקָה, וְלִכְאוּרָה מִנָּה לִיָּהּ, אִךְ עֵינֵי סְנֵהֲדֵרִין ס' ע"ב, מִבּוֹאֵר דּוּרֵק הוּא בְּכֹלל
מִנְסֵךְ, ע"ש, וְכֹאן מִבּוֹאֵר בְּתוֹרָה, וְנִסְךְ לֹא תִסְכוּ, עַל כֵּן חַיִּיב בּוֹרֵק ג"כ" (מִנְחַת חֵינוּךְ שֵׁם אוֹת א)

¹³ וְאֵינִי תִמָּה עַל כָּל מוֹנֵי הַמִּצְוֹת לִמָּה לֹא מִנּוּ בְּשְׁנֵי לְאוּיִן, לֹא לְהַקְטִיר עָלָיו, וְלֹא וְנִסְךְ, כִּיּוֹן דְּכֹתִיב בְּכָל
אַחַד תִּיבַת לֹא, לֹא תִעָלוּ וְגו' וְנִסְךְ לֹא וְגו', וּאִפִּילוֹ דְּבָרִים הַרְבֵּה הַנִּכְלָלִים בְּלֹא אַחַד דַּעַת הַרְבֵּה רֵאשׁוֹנִים
דְּנִמְנִים בְּפִרְשֵׁי, עֵינֵי בְּסִפְרֵי הַמִּצְוֹת לְהַרְמַב"ם (שׁוֹרֵשׁ תְּשִׁיעִי), אֲבָל כֹּאן פְּשׁוּט שֶׁהוּא שְׁנֵי לְאוּיִן לְכוּלֵי עֵלְמָא.
וְלֹא שְׂיִיד גַּם כֵּן לֹמֵר שֶׁהוּא טַעַם אֵל מִצְוֵה הַקְטֹרֶת, דְּמָה טַעַם לִזְוֵה, וְכָל אַחַד לֹא יִלִּיף מִחִבְרֵוֹ, דְּהִיא אֲכִילָה
וְשִׁתִּיה, אִפְשֵׁר דְּקִפִּיד רַחֲמֵנָא עַל אַחַד, עַל כֵּן כְּתִבָה הַתּוֹרָה שְׁנִיָּהּ, אִם כֵּן הוּוּ לְהוֹ שְׁנֵי לְאוּיִן. וְנִפְקָ"מ לְעֵנִין
מִלְקוֹת גַּם כֵּן, דְּלִדַּעַת הַרְמַב"ם בְּפִ"ח מִסְנֵהֲדֵרִין ה"ג, דְּעַל הַנְּפִרְשִׁים בְּלֹא אַחַד לֹקִין עַל כּוֹלָם רַק מִלְקוֹת
אַחַת, וְכֹאן בְּהַקְטִיר וְנִסְךְ לִמָּה אֵינֶנּוּ חַיִּיב שְׁתֵּי מִלְקוֹת, דְּהֵם שְׁנֵי לְאוּיִן (מִנְחַת חֵינוּךְ מִצְוֵה קָד אוֹת ב)

¹⁴ וְעִי"ש בְּרַמְב"ם ה"ח ו"ל "נִתֵּן לְתוֹכָהּ דְּבִשׁ כָּל שֶׁהוּא פִּסְלָה חִסְרָה אַחַד מִסְמַמְנִיה חַיִּיב מִיתָה שְׁהָרִי נַעֲשִׂית
קְטֹרֶת זָרָה" וְעִי" מִהַר"י קוֹרְקוֹס שֵׁם וְרַדְב"ז שֵׁם שְׁעַמְדוֹ ע"ז שֶׁלֹּא מִצִּינוּ בְּקְטֹרֶת זָרָה אֲלֵא לֹא וְלֹא מִיתָה. וְכֵן
תִּמָּה בְּשִׁפְתֵי אִמַת יוֹמָא לֹחַ ע"א, וְעִי" כֹּאֵר שְׁבַע כְּרִיתוֹת וְאִו בְּחֹזוֹ"א זְבַחִים ס' ט"ק כֹּא שְׁכ' שְׁחִיבִים מִיתָה
עַל קְטֹרֶת זָרָה, וְבַחֲזוֹן אִישׁ שֵׁם מַחֲלֵק בֵּין הַלֹּא שֶׁל לֹא תִעָלוּ שֶׁהֵאִסּוּר הוּא מִצַּד הַמִּזְבֵּחַ וְאֵינֶנּוּ בּוֹ חַיִּיב מִיתָה
וְבֵין קְטֹרֶת זָרָה מִצַּד הַקְטֹרֶת עֲצֻמָּה.

¹⁵ מִנְחַת חֵינוּךְ שֵׁם אוֹת ד

¹⁶ כְּדֹאִיתָא בְּרַמְב"ם תְּמִידִין וּמוֹסְפִין פ"ג ה"ב

¹⁷ מִנ"ח שֵׁם אוֹת ה' וְלְעֵנִין נִסְךְ כְּמֵה הַשִּׁיעוֹר, אֵינִי יוֹדַע אִם יֵשׁ לְלַמּוֹד מִדִּין הַעֲלֹאת הוּיִן (עֵינֵי רַמְב"ם פ"ט
מִמַּעֲשֵׂה הַקְרִבּוֹת ה' ג' ו'ד') (שם)

¹⁸ חֵינוּךְ וּמִנְחַת חֵינוּךְ שֵׁם ג

¹⁹ תּוֹרַת הַקְדָּשִׁים כ. אוֹת ג

תְּרוּמוֹת וְהַנְּצִחוֹת | בְּנֵק הַדּוּאֵר | ח"ן 22887389 | וּבִטְל' 0548027748

לְהַצְמִירְפוֹת לְהַלְכוֹת הַדֶּף הַיּוּמִי לְהַלְכָה לְמַעֲשֵׂה

<https://chat.whatsapp.com/DL1l7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסכת מנחות

דף נג

ו. חביתי כ"ג לא היו באין חצאין אלא מביא עשרון שלם וחוצהו מקריב מחצה בבקר ומחצה בין הערבים

כבר התבאר לעיל דף ב. בפתיחה למסכת שבכל יום מביאין משל הכהן הגדול עשרון שלם²⁰ סולת בעשרון של מקדש, ומקדישו, וגו' לוגין שמן, כמו שנאמר בפרשת צו (ויקרא ו פסוק יג) וְהָ קָרְבַּן אֶהְרֹן וְגו' עֲשִׂירֵת הָאֶפֶה סֵלֹת מִנְחָה תָמִיד מִחֲצִיתָהּ בַּבֶּקֶר וּמִחֲצִיתָהּ בְּעֶרְבַּ עַל מִנְחַת בִּשְׁמֵן תַּעֲשֶׂה²¹ מִרְפָּקֶת וְגו' וְהִכִּינָה הַמִּזְבֵּיחַ תַּחֲתָיו מִבְּנֵי יַעֲשֶׂה אֹתָהּ חֶק עוֹלָם לָהּ כָּלִיל תִּקְטָר

וחוצהו בחצי עשרון שבמקדש, שאע"פ שהיא קריבה חציין אינה מתקדשת לחציין, ומחלקים העשרון לי"ב חלות, וגו' לוגי השמן מחלקין לי"ב רביעיות, ברביעית שבמקדש רביעית לכל חלה, ויבואר עוד להלן.

ז. כהן שמביא מחצה שחרית ומת ומינו כהן אחר תחתיו ... מביא עשרון שלם (מחצה) וחוצהו מקריב מחצה ומחצה אבד נמצאו שני חצאין קריבין ושני חצאין אובדין ... מחצה ראשון ומחצה שני תעובר צורתו ויצאו לבית השריפה

²⁰ רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק יג הלכה ב ג
²¹ להוסיף לה שמן כנסכי הכבש.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

כהן שהקריב²² מחצה בשחרית ומת, או נטמא או נולד לו מום²³, ומינו כהן אחר תחתיו לא יביא חצי עשרון מביתו ולא חצי עשרון של ראשון, אלא מביא עשרון שלם²⁴ וחוצהו ומקריב מחצה ומחצה אבד.

נמצאו שני חצאים קריבין ושני חצאין אובדין ואלו שני החצאין האובדים מניחין אותן עד שתעובר צורתן כלומר שאין שורפין מיד אלא יפסלו בלינה, ואחר כך יוצאין לבית השריפה, שכבר התבאר במסכת פסחים דף עג: שכל שפיסולו בגופו ישרף מיד, בדם או בבעלים תעובר צורתו כלומר ימתין עד שיבא לידי נותר²⁵ ואחר כך ישרף.

וכן אם אבד או נטמא החצי של בין הערבים²⁶, והיכן שורפין אותן בעזרה²⁷.

ח. מני תנא דבי רבה בר אבונה הוא דאמר אפילו פיגול טעון עיבור צורה רב אשי אמר אפילו תימא רבנן

עוד התבאר שם שמצות עשה²⁸ לשרוף כל הקדשים שנטמאו שנאמר (ויקרא ז פסוק יט) וְהַבֶּשֶׂר אֲשֶׁר יִנַּע בְּכָל טָמֵא לֹא יֵאָכֵל בְּאֵשׁ יִשְׂרָאֵל וְהַבֶּשֶׂר אֲשֶׁר יִנַּע בְּכָל טָמֵא לֹא יֵאָכֵל בְּאֵשׁ יִשְׂרָאֵל, וכן הנוטר מצות עשה לשרפו שנאמר (שם פסוק יז) וְהַנּוֹתֵר מִבֶּשֶׂר הַזֶּבַח בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בְּאֵשׁ יִשְׂרָאֵל וְהַנּוֹתֵר מִבֶּשֶׂר

²² רמב"ם הלכות תמידין ומוספין פרק ג הלכה ב כא

²³ ואף על גב שבמשנה נאמר במת מ"מ ה"ה בנטמא או בנולד לו מום דמאי שנא ומשו"ה בתו"כ שם ליתא תיבת ומת רק הכי איתא שם כהן שהקריב מחצה שחרית ומינו כהן אחר תחתיו. וכן הוא בהדיא בירושלמי שקלים פ"ז ה"ג וז"ל לא סוף דבר שמת אלא אפילו נטמא ואפילו נדחה ממום יעו"ש היטיב. ועיין בהגהת הגר"א שם דמפרש לה בלשון איבעיא ומחק תיבת אלא וה"פ דבעי אם אפילו נטמא ואפילו נדחה ממום דינו כמת וע"ז מסיק ר' יוסי בן עזי דבר דיליה דאפילו נדחה ממום ג"כ כך דינו אבל בנטמא לא איפשיט הבעיא ורבינו פסק לחומרא יעו"ש. הר המוריה שם

²⁴ מלבד זה העשרון עוד מביא עשרון אחר ומקריב משום הנוכו, וכמ"ש רבינו ספ"ה מהל' כלי המקדש. מל"מ שם

²⁵ וברמב"ם בפירוש המשניות פסחים פ"ז משנה ט פירש הוא שישראל עד שיתעפש ויפסד, וצ"ע ועיין שם המערכת פסחים שם שכתב שהרמב"ם ביד החזקה הזור בו ממש"כ בפירוש המשניות מדסתם וכתב רק תעובר צורתו

²⁶ לכאורה כונתו על החצי השני כמו באבד, שהרי החצי שנטמא בעצמו נשרף מיד ואין צריל כעיבור צורה

²⁷ כל היכא דתנן לבית השרפה כתב רבנו כן וכ"ה לק' פ"ו מפסוה"מ ה"כ והכ"א

²⁸ רמב"ם הלכות פסולי המוקדשין פרק יט הלכה א

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

התנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

הזבח ביום השלישי באש ישרף, ובכלל הנותר הפגול²⁹ וכל פסולי המוקדשין הכל נשרפין.

נטמאו הבעלים או מתו או משכו את ידיהם, אפילו נטמאו או מתו קודם זריקת הדם וכן פסול שהוא מחמת דם כגון נשפך דמה או לין³⁰ מניחין אותו עד שתעובר צורתו ואחר כך ישרף. שהרי אין פסולו בגופו אלא בבעלים או בדם.

וזה הכלל כל שפיסולו בגופו כגון פיגול נותר טמא או יוצא, ישרף מיד, בדם או בבעלים תעובר צורתו ואחר כך ישרף³¹.

וכל שפיסולו מספק³² תעובר צורתו ואחר כך ישרף במקדש.

ט. חביתי כהן גדול כיצד עושין אותו... אופה ואח"כ מטגנה
... תאפינה רבה אית ליה נא ואית ליה נאה

²⁹ נראה דפיגול הוא כמפורש בתורה שהוא בכלל נותר, אך שאר פסולי המוקדשין הילכתא גמירי ליה לה. אם כן פסולי המוקדשין אינו עשה רק הלכה למשה מסיני (מנחת חינוך מצוה קמנ אות א)

³⁰ משנה למלך פסולי המוקדשין שם

³¹ לקוטי הלכות ט.

³² שמספק אין שורפין קדשים משום בזיון על כן תעובר צורתם ונשרפים בודאי משום נותר ועיין מנחת חינוך מצוה קמב אות ג שהקשה האיך משום ספק בזיון קדשים יעבור על לאו דלא תותירו ויפסלם בלינה ותירין שאין לאו דלא תותירו בקדשים שאינם ראויים לאכילת מזבח או לאכילת אדם ואלו כיון שאינם ראויים מספק אין בהם הלאו ולהכי מספק תעובר צורתן עיי"ש ועיין (ל"ת קב סעי' ב ובהערה שם)

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסכת מנחות

חביתי כהן³³ גדול אחר שמחלקים העשרון לי"ב חלות, וג' לוגי השמן מחלקין לי"ב רביעיות, ברביעית³⁴ שבמקדש³⁵, רביעית לכל חלה³⁶, כמו שהתבאר, בולל סולת של כל חלה עם קצת מרביעית שמן שלה, ולש מכל חצי עשרון שש חלות, נמצאו שתיים עשרה חלות. ואחת אחת היו נעשות³⁷, כל חלה לבר בפושרין, וחולטה ברותחין³⁸, ואח"כ אופה כל חלה מעט, ואח"כ מטגנה מעט במחבת בשמן הנשאר מרביעית שלה עד שתבלענו. ואינו מבשלה

³³ רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק יג הלכה ג.

³⁴ מהשבע מדות לח שהיו במקדש כמבואר ברמב"ם הלכות כלי המקדש פרק א הלכה יז ולוג למדידת שמן המנחות, וחצי לוג למדידת שמן לכל נר מנרות המנורה, ורביעית לחלק בה השמן לחביתין.

³⁵ ועיין במל"מ שם שהקשה מדאיתא להלן דף פז: מדה יתירה של לוג ומחצה היתה שם שבה היה מודד למנחת כ"ג לוג ומחצה בבוקר לוג ומחצה בין הערבים וכתב "ואני תמיה בזה בין לר"ש ובין להכמים לאיזה תכלית אנו צריכים לשער לוג ומחצה והלא עשיית החביתין אחת אחת היתה נעשית ובכל חלה וחלה היה נותן לה רביעית שמן ולש אותה וא"כ יביא ג' לוגין בכלי חול ואח"כ ימדוד ברביעית רביעית שמן לכל חלה וחלה. ואפשר לומר דס"ל דצריך שכל השמן הראוי להקריב בבקר צריך שיהיה כולו קדוש בשעה שמתחיל לעשות החלות והרי הסלת אף שלא היה מקריב כי אם חצי עשרון היה צריך לקדש עשרון ומה שלא הצריכו גבי שמן נמי שיקדש ג' לוגין דומיא דסלת דמקדיש עשרון הוא משום דשאני סולת דרחמנא אמר מחציתה דמשמע שיביאנה שלמה ויקדשנה שלמה אבל גבי שמן אין צורך לקדש כי אם מה שצריך להקריב באותה שעה ומשי"ה מקדיש לוג ומחצה ואח"כ מודד ברביעית לכל חלה וחלה. ומכאן אני תמיה לסברת רבינו שכתבתי (לעיל בפרקין) דאית ליה שעשיית החביתין היא שהיה עושה י"ב חלות מן העשרון וחולק כל חלה וחלה לשנים ומקריב י"ב חצאין בבקר וי"ב בערב וא"כ כל הג' לוגין היה צריך שיביא להקריבת חצי עשרון של בוקר ולא ימנע או יקדש כל השלשה לוגין או לא יקדש כי אם רביעית אחר רביעית הצריך לכל חלה וחלה אך שיעור זה דלוג וחצי לאיזה תכלית הוא. ואולי שכשם שאחר שהיה מקדש כל העשרון בעשרון של קודש היה חולק העשרון בחצי עשרון והיה עושה ממנו שש חלות ואח"כ היה עושה מחצי האחר שש חלות אלמא דבעינן שהמחצית יהיה חלות בפני עצמו א"כ גם השמן צריך שהמחצית יתקדש ומ"מ כבר כתבתי דסברא זו דרבינו היא תמוהה בעיני ואעיקרא דינא למה צריך לחלק העשרון בחצי עשרון כפי סברתו שהרי חצי עשרון זה לא היה מקריב בבקר אלא חצי המחצית של עשרון זה וכן מהלוג ומחצה לא היה מקריב הימנו בבקר כי אם המחצית, סוף דבר דברי רבינו צריכין תלמוד". אולם עיין רמב"ם הלכות כלי המקדש פרק א הלכה יז דלא הזכיר רבינו כלל מדה זו של לוג ומחצה ולא הזכיר אצלנו כלל שמקדש הג' לוגין אלא רק בעשרון כתב ומקדישו ואפי' דס"ל דרק לר"ש היו מודדים לוג ומחצה ולא להכמים שלשימתם היה רק מקדיש רביעית. וצ"ע. וזהו מש"כ שם בפיה"מ משנה מסכת מנחות פרק ט משנה ב אין הלכה כר"ש

³⁶ רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק יג הלכה ג.

³⁷ נראה דמעמא משום דיליף מלחם הפנים. כס"מ שם, ועיין מל"מ מה שפלפל בזה ועיין במעשה רקה וז"ל פי מפני שכבר למדו מגזירה שוה דחוקה חוקה חביתי כהן גדול מלחם הפנים לענין הי"ב חלות ויליף ג"כ לישתן מלחם הפנים וראיתי להשיירי כנסת הגדולה ז"ל בנימוקיו על רבינו שפלפל בזה ולענ"ד נראה הדברים פשוטים עיין עליו.

³⁸ עיין מעשה רקה

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

הרבה שנאמר (ויקרא ו פסוק יד) תפניני בין בשל ונא³⁹. וצריך שתהא נאה, כמו שיבואר להלן. וי"א⁴⁰ שאופה ומטגן וחוזר ואופה.

ואחר שנאפו כולן, מחלקין כל חלה לשנים, כדי להקריב מכל א' חציה בבוקר וחציה בערב ולראב"ד⁴¹ מקריב ו' חלות שלימות בבוקר וכן בערב. ולכל י"ב החצאין שמקריב בבוקר מקריב עמהן חצי קומץ לבונה, וכן בערב.

י. חביתי כ"ג לישתן ועריכתן ואפייתן בפנים ודוחות את השבת ... תופיני תאפינה נאה ואי אפי לה מאתמול אינשפה לה

חביתי כהן גדול⁴² לישתן ואפייתן בפנים⁴³, ודוחין את השבת ואת הטומאה ככל קרבן שקבוע לו זמן⁴⁴. שנאמר תפניני שתהא נאה ולא תאפה מבערב⁴⁵,

³⁹ רבינו נראה שהוא מפרש הא דא"ר יוסי תאפינה ריבה אית ליה נא ואית ליה נאה היינו לומר דמדכתיב תופיני תאפנה חד לומר שתאפה נא כלומר שלא יאפה אותה אלא קצת וזהו שכתב ואופה החלה מעט ואינו מבשלה הרבה וכן דורש שתאפה קודם הטיגון וזהו שכתב ואח"כ קולה אותה ופסק כר"י משום דנימוקו עמו וגם הכא מסתבר מעמיה. ורש"י פי' תאפנה נא בשעת אפייתה תהא נא כמו אל תאכלו ממנו נא כלומר בכך תהא מבושלת קצת ואינה מבושלת כל צרכה והיינו טיגון בהא מודו כ"ע דתרוייהו בעינן כדכתיב על מחבת בשמן וכתוב תופיני עכ"ל. כס"מ ועיין לח"מ האריך בזה

⁴⁰ דעת רש"י בלישנא קמא, עיין בתורת הקדשים שם אות ו

⁴¹ שם הלכה ד

⁴² רמב"ם הלכות תמידין ומוספין פרק ג הלכה יח

⁴³ רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק יב הלכה כג

⁴⁴ תו"כ צו פ"ג פרשה ג' ופ"ד באותו פרשה יעו"ש ואיתא שם דווקא מנחת חביתין של כה"ג דוחה את השבת ואת הטומאה משא"כ מנחת חביתין של חינוך כהן הדיוט אין דוחה השבת וטומאה יעו"ש היטיב. הר המורה שם

⁴⁵ קשה דאמאי כתב רבינו ז"ל טעם זה דכבר דחו אותו בגמרא (דף נ' ב) דאמרו שם אי אפי לה מאתמול אינשפה לה והקשו שם אימא דכביש לה בירקא כלומר טומנה בירקות כדי שלא ישלט בה הרוח. ולזה תירצו הטעם האחר דנפסל בלינה. ואם כן רבינו ז"ל לא היה לו להזכיר טעם הדחוי כלל וצ"ע. ואף על גב דרבינו ז"ל כתב כאן תאפה נאה ובפ"ג מהל' מעשה הקרבנות כתב תאפה נא בין בשל ונא ומשמע דהני פליגי שם בגמ' רבינו ז"ל פסק שם כר' יוסי דאית ליה תרוייהו וכדכתב הרב בעל כ"מ ז"ל שם. לח"מ. אולי אפ"ל בדוחק דהירקא הוא מחוץ לעזרה וא"כ כיון דנתקדש בכלי א"כ אין להוציאו לחוץ דנפסל ביוצא וכמ"ש"כ התוס' בזבחים כ' ב' בד"ה יציאה וכו' מנחות ט' א' ד"ה ר"ל וכו' ועיין תוס' סוכה נ' א' ד"ה ואי וכו' יעו"ש היטיב ורב יוסף דאכתי לא ידע מזה דטעון כלי והיה סבור שאין טעון כלי וא"כ שפיר הקשה דהא יכול להוציאו לחוץ ולטומנו בירק אמנם למסקנא אה"נ דא"א להוציאו לחוץ והא דלא מייתי ירקא בעזרה ולטומנו שם דבזה מותר להכניסו בעזרה עיין לעיל פ"י מהל' מעשה הקרבנות הי"א אולי י"ל דלא מהני רק כשהירק מחובר ולא כשהוא

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

ועוד כיון שמחבת ומרחשת היו בעזרה, ושתיהם מכלי השרת ומקדשין⁴⁶.
אם תאפה מבערב תפסל בלינה שהמרחשת⁴⁷ מכלי הקדש היא.

בתלוש א"נ ז"ל דרבינו ס"ל כדעת רש"י שם. ויש לעיין בזה ועיין תוס' מנחות ה' א' ד"ה ולר"ח וכו' דננאי היה להוציא מכלי שרת לחול וכו' יעו"ש היטיב ובוה ניהא טפי. הר המוריה שם. ובמעשה רקח שם תירין וי"ל דחדא מתרצת חברתה דכיון דפסק כר"י דדריש תופיני נא ונאה מינה נמי דפסק כרב הונא דדריש נאה וקושית רב יוסף דכביש ליה בירקא אינה קושיא דאין זה דרך כבוד כלפי מעלה ומפני שפסק כר"י במעשה הקרבנות הוצרך להביא כאן דברי רב הונא שדורש נאה כר"י אכן בדין זה עיקר הטעם הוא כדברי רבא דדריש על מחבת מלמד שטעונה כלי ואי אפי לה מאתמול איפסיל לה בלינה דהוא בתרא ותניא כוותיה וכן נראה שהבין המבי"ש ז"ל בקרית ספר שלא הזכיר אלא דרשת רבא והשמיט דרשת רב הונא עיין שם.

⁴⁶ רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק יב הלכה כג

⁴⁷ שם אמר על מחבת מלמד שטעונה כלי כלומר שע"כ טעונה מחבת. ולא ידעתי למה שינה רבינו ז"ל וכתב מרחשת. לח"מ שם. ואולי ט"ס הוא וצ"ל שהמחבת וכו'. הר המוריה שם. ובמעשה רקח כתב ומה שהעתיק כאן מרחשת בהכרח צ"ל דלאו דוקא וסמך למ"ש בפ"ג דמעשה הקרבנות דאיך יכתוב היפך פסוק מפורסם והרב לח"מ הניח בצ"ע עיין שם ולענ"ד נראה פשוט כאמור. אולם עיין מרכה"מ דרבינו דוקא קאמר ע"י פ"ב מהל' מעשה הקרבנות הכ"ג ופ"ג מהל' מעשה הקרבנות ה"ג ואח"כ קולה אותה על המחבת וכו'. ובפ"ג מהל' מעשה הקרבנות ה"ז מה בין מחבת למרחשת מרחשת יש לה שפה והבצק שאופין אותו עליה רך וכו' והרי בחביתין מרבה שמן ומעשהו רך, ורבנו גרים במנחות דף נ' ע"ב ר' יוסי אומר תאפינה ריבה אית ליה נא ואית ליה נאה אלמא דמחבת דחביתין היינו מרחשת.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

